

Kirje

29.9.2022

VN/22156/2022
VN/22156/2022-MMM-5

Ympäristöministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto hallituksen esitysluonnoksesta Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamiseksi

Ympäristöministeriö on 1.9.2022 pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä lausuntoa esitysluonnoksesta Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamiseksi. Lausuntoon maa- ja metsätalousministeriö esittää seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö puoltaa Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta ja alueen kehittämistä luonnonsuojelullisista, virkistyskäytöllisistä ja luontomatkailullisista lähtökohdista. Esityksessä on kuitenkin sellaisia piirteitä, joista maa- ja metsätalousministeriön mielestä ei ole osoitettavissa edellä mainittuja hyötyjä, mutta joista aiheutuu selkeää haittaa muulle maankäytölle, etenkin tutkimuskäytölle.

Kansallispuiston laajentaminen Metsähallituksen liiketoimintakäytössä olevalle jatkuvan kasvatuksen havaintoalueelle lisäisi monimuotoisuutta nykyiseen nähden vähän. Ehdotetulla laajennusosalla sijaitsevat monimuotoisuuden kannalta tärkeät ja arvokkaat kohteet on turvattu ja suojeltu METSO 10 000:ssa ja alue-ekologisen suunnittelun luonto- ym. kohteilla. Alueelle on tehty Natura-luontotyyppi-inventoinnit ja uhanalaista luontotyyppiä olevat kohteet on turvattu.

Ehdotetulla laajennusosalla on metsätalouden käytössä olevaa aluetta 1 326 ha, josta on metsämaata 1 195 ha. Metsämaasta on hakkuilla tai metsänhoitotöillä käsitelty viimeisen noin 20 vuoden aikana 931 ha. Metsät ovat olleet aktiivisen metsänkäsittelyn piirissä sisältäen paljon taimikoita, nuoria kasvatusmetsiä ja ojitettuja soita. Lehtoja tai lehtomaisia kankaita ei ole. Laajennusosalla on tehty vuodesta 2019 alkaen havaintoalueen käsittelyohjeiden mukaisia hakkuita 117 ha.

Eriyisen ongelmallisena maa- ja metsätalousministeriö pitää jatkuvan kasvatuksen mallialueen osan sisällyttämistä esitykseen. Rautavaaran jatkuvan kasvatuksen havaintoalue perustettiin 2019 samaan aikaan kuin Suomussalmen ja Savukosken havaintoalueet. Yhtenä perusteena, miksi Rautavaara valittiin havaintoalueen sijoituspaikaksi, oli tukea Tiilikkajärven kansallispuiston lähialueen luontomatkailua sekä Metsä-Kartanon toimintaa ja myös Pumpulikirjon Natura-alueen monimuotoisuustavoitteita.

Laajennusalue leikkaa neljänneksen Rautavaaran havaintoalueen pinta-alasta. Havaintoalue on jaettu seitsemään samankokoiseen eri peitteisen metsänkäsittelytavan lohkoksi, joista neljästä laajennusalue leikkaa alueita pois. Nykymuodossaan, jossa selvitetään maisematason vaikutuksia käsittelylohkoittain, havaintoalue ei jatkuisi enää, eikä vastaisi kahta muuta havaintoaluetta.

Laajennusalue lopettaisi 9/18 eli puolet Luken perustamista koealueista. Koska kokeista tarvitaan toistoja tilastollisten tunnuslukujen saamiseksi, tuskin lopuillakaan koealoista olisi käyttöä. Kokeet sijoitettiin Rautavaaran kunnan alkuperäisen laajennusesitysrajausten ulkopuolelle, mutta kun kunta on myöhemmin muuttanut rajauksia, on kokeista puolet jäänyt rajausten sisälle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Havaintoalueen siirrossa menetettäisiin tehty työ ja aikaa noin viisi vuotta. Tiedossa ei tällä hetkellä ole, mistä löytyisi korvaava yhtä suuri ja yhtenäinen jatkuvan kasvatuksen tutkimukseen soveltuva alue samalla kasvillisuusvyöhykkeellä.

Ympäristöministeriön esityksessä taloudelliset vaikutuksia on arvioitu seuraavasti: *"Kansallispuiston laajentamisen myötä valtion maita poistuisi metsätaloukseyöstä jatkuvan kasvatuksen havaintoalueelta. Hakkuuvähennys olisi noin 3200 m3 vuodessa. Metsätalouden talousvaikutus olisi noin 150 000 € vuodessa."* Esityksessä ei ole tuotu esille taloudellisia kerrannaisvaikutuksia. Metsähallituksessa tehdyn arvion mukaan taloudelliset kokonaisvaikutukset teollisuuden liikevaihtoon olisivat 1 440 000 €/v

Metsähallituksessa on yhteistyössä Rautavaaran kunnan, Pohjois-Savon liiton ja Luonnonvarakeskuksen kanssa laadittu uusi rajausehdotus Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamiseksi (liite 1). Liiketoiminnan käytössä olevaa aluetta uudella rajauksella on 485 ha. Kansallispuiston laajennusesityksen rajausta muuttamalla Metsähallituksessa valmistellun rajauseityksen mukaisesti on mahdollista säilyttää jatkuvan kasvatuksen havaintoalue ja saavuttaa laajennusesityksen tavoitteet.

Maa- ja metsätalousministeriö puoltaa kansallispuiston laajennusta oheisen karttaliitteen mukaisesti. Säilyttämällä jatkuvan kasvatuksen havaintoalue ja laajentamalla Tiilikkajärven kansallispuistoa liitteestä ilmenevällä tavalla luodaan erinomainen kokonaisuus alueen elinvoiman vahvistamiseksi. Karttaliitteen rajauksella havaintoalueen maisematason tarkastelut ovat edelleen mahdollisia ja kaikki kestokoealat säilyvät. Kansallispuisto laajenisi Pumpulikirkolta Ylä-Keiritty järven rannoille ja Metsä-Kartanon kurssikeskukselle saakka sekä edelleen Haravalehdon suojelualueelle sisältäen keskeiseltä osin Metsä-Kartanoa ympäröivät retkeilypolut.

Osastopäällikkö, ylijohaja

Tuula Packalen

Neuvotteleva virkamies

Ville Schildt

Liitteet	Liite 1: Rajausehdotus Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamiseksi
Jakelu	YM Kirjaamo
Tiedoksi	Metsähallitus Luonnonvarakeskus (Luke)

VN/22156/2022-MMM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: